Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru: a) Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 1206/2001 z 28. mája 2001 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach

[COM(2018) 378 final – 2018/203 (COD)]

b) Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch („doručovanie písomností“)

[COM(2018) 379 final – 2018/204 (COD)]

(2019/C 62/09)

Spravodajca: **Bernardo HERNÁNDEZ BATALLER**

Konzultácia	a) Európsky parlament, 10. 9. 2018
	b) Európsky parlament, 10. 9. 2018
Právny základ	článok 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu
Prijaté v sekcii	2. 10. 2018
Prijaté v pléne	17. 10. 2018
Plenárne zasadnutie č.	538
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	184/0/9

1. **Závery a odporúčania**

1.1. EHSV berie náležite na vedomie návrhy Komisie na zmenu nariadenia o vykonávaní dôkazov a nariadenia o doručovaní písomností.

1.2. EHSV žiada Komisiu, aby zohľadnila pripomienky k návrhom nariadení uvedené v tomto dokumente, najmä v bodoch 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.9, 5.10, 6.3, 6.4. a 6.6, pretože bez skutočného justičného priestoru nemožno naplno využívať slobody jednotného trhu

2. **Súvislosti**

2.1. S cieľom vytvoriť v Európskej únii (EÚ) priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti sa v článku 81 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) stanovujú základy na rozvoj tzv. justičnej spolupráce v občianskych veciach pre záležitosti s cezhraničným dosahom, kde sa EÚ prideľujú právomoci umožňujúce prijať opatrenia na aproximáciu právnych ustanovení a správnych opatrení členských štátov.

2.2. V záujme dobrého fungovania vnútorného trhu sa zavádzajú právne ustanovenia pre prijatie opatrení na zaručenie vzájomného uznávania (medzi členskými štátmi) súdnych a mimosúdnych rozhodnutí, ich vykonávania a spolupráce pri vykonávaní dôkazov.

2.3. V záujme regulácie súdnej pomoci medzi členskými štátmi EÚ vytvorila systémy Haagskych dohovorov prostredníctvom prijatia týchto právnych nástrojov:

2.3.1. Nariadenie Rady (ES) č. 1206/2001 ([1]) o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach, schválené na základe podnetu Nemeckej spolkovej republiky (ďalej len „nariadenie o vykonávaní dôkazov“), ktoré sa uplatňuje vo všetkých členských štátoch s výnimkou Dánska.

2.3.2. Týmto nariadením sa zriaďuje systém na úrovni EÚ na priame a rýchle zasielanie a vykonávanie žiadostí týkajúcich sa dôkazov medzi súdmi a stanovujú sa ním presné pravidlá týkajúce sa formy a obsahu týchto žiadostí a dožiadaní. Zaviedol sa systém priameho dvojstranného kontaktu medzi súdmi, ktorým sa nahradil predošlý systém, podľa ktorého súd členského štátu posielal žiadosti ústrednému orgánu druhého členského štátu.

2.3.3. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ([2]) o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (ďalej len „nariadenie o doručovaní písomností“), ktoré sa uplatňuje vo všetkých členských štátoch ([3]).

2.3.4. Toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach, keď sa má odoslať súdna alebo mimosúdna písomnosť z jedného členského štátu do iného, aby sa tam doručila. Neuplatňuje sa však na daňové, colné a správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci *(acta iure imperii)*.

2.4. Európsky hospodársky a sociálny výbor vždy podporoval vytvorenie spoločného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v EÚ, čo okrem iného znamená aj prijatie opatrení v oblasti súdnej spolupráce a občianskych záležitostí, ktoré sú potrebné na to, aby občania a podniky nenarážali na prekážky a aby neboli odrádzaní pri uplatňovaní svojich práv v dôsledku nezlučiteľnosti či zložitosti súdnych systémov v členských štátoch.

2.5. Ak sa má vytvoriť európsky justičný priestor, v každom prípade je nevyhnutné zlepšiť spoluprácu medzi súdmi, a teda zjednodušiť a urýchliť postupy tak, aby sa odstránili nedostatky a omeškania.

3. **Návrhy Komisie**

3.1. Zámerom Komisie je upraviť týmito návrhmi dve existujúce nariadenia v oblasti vykonávania dôkazov a doručovania písomností.

3.2. *Návrh na úpravu nariadenia o vykonávaní dôkazov*

3.2.1. Cieľom návrhu je zlepšiť fungovanie priestoru slobodu, bezpečnosti a spravodlivosti a vnútorného trhu prostredníctvom zlepšenia a zrýchlenia cezhraničného vykonávania dôkazov.

3.2.2. Zámerom je prispôsobiť nariadenie technickému vývoju a využiť výhody digitalizácie, pričom by sa komunikácia a výmena písomností povinne uskutočňovala automaticky elektronickými prostriedkami a zároveň by sa zabezpečila ochrana údajov a súkromia bez toho, aby došlo k oslabeniu procesných práv strán. Na tento účel by sa do systému mala začleniť decentralizovaná štruktúra, ktorá by umožňovala priamu komunikáciu medzi konečnými používateľmi.

3.2.3. V návrhu sa podporuje používanie moderných prostriedkov na vykonávanie dôkazov, napríklad videokonferencií, v prípadoch, keď sa má uskutočniť výsluch osoby nachádzajúcej sa v inom členskom štáte. Zámerom je zaručiť použitie najvhodnejšej, najčastejšej a najrýchlejšej formy priameho vykonávania dôkazov pri vyhlásení svedka alebo experta alebo výsluchu niektorej strany, ak tieto osoby majú pobyt v inom členskom štáte.

3.2.4. Odstraňujú sa pritom právne prekážky pri prijímaní elektronických (digitálnych) dôkazov. V návrhu sa stanovuje vzájomné uznávanie digitálnych dôkazov. Zníži sa tým procesné bremeno pre občanov a podniky a obmedzí sa mnoho prípadov, v ktorých nie je možné uznať elektronické dôkazy.

3.2.5. Navrhuje sa riešenie problému odlišných výkladov pojmu „súd“, ktorý v nariadení o vykonávaní dôkazov vlastne nie je vymedzený. Návrh sa v tomto smere pokúša odstrániť nejasnosti.

([1]) Nariadenie Rady (ES) č. 1206/2001 z 28. mája 2001 (Ú. v. ES L 174, 27.6.2001, s. 1).

([2]) Nariadenie (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1348/2000 (Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2007, s. 79).

([3]) Na základe tzv. paralelnej dohody s Dánskom (Ú. v. EÚ L 300, 17.11.2005, s. 55). Spojené kráľovstvo a Írsko v súlade s článkom 3 protokolu č. 21 zmluvy v daný deň oznámili, že chcú prijať obe nariadenia a uplatňovať ich.

3.2.6. Návrh je v súlade s inými nástrojmi EÚ v oblasti justičnej spolupráce v občianskych záležitostiach a nepredstavuje prekážku pre výmenu informácií, ktorú môžu uskutočňovať orgány v oblasti uznávania a vykonávania rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv ([4]) alebo v oblasti vyživovacej povinnosti ([5]), a to aj keby mali takéto informácie dôkaznú hodnotu, čiže žiadajúci orgán si môže vybrať najvhodnejší prostriedok.

3.2.7. Upravuje sa možnosť vykonávania dôkazov diplomatickými pracovníkmi alebo konzulárnymi zástupcami členského štátu na území iného členského štátu a v oblasti, v ktorej vykonávajú svoje funkcie, bez toho, aby bolo nutné najprv žiadať centrálny orgán alebo príslušný orgán daného členského štátu.

3.2.8. V záujme zabezpečenia vzájomného uznávania digitálnych dôkazov by sa takého dôkazy, ktoré boli vykonané v členskom štáte v súlade s jeho právnym poriadkom, nemali odmietnuť uznať ako dôkazy v inom členskom štáte len preto, že majú digitálnu povahu.

3.2.9. S cieľom zmeny alebo aktualizácie vzorových tlačív uvedených v prílohách sa predpokladá delegovanie právomocí na Komisiu v súlade s článkom 290 ZFEÚ.

3.3. *Nariadenie o doručovaní písomností*

3.3.1. Hlavným cieľom pravidiel nariadenia je stanoviť jednotné spôsoby odosielania písomností z jedného členského štátu do druhého na účely doručenia týchto písomností v tomto druhom členskom štáte. Na tento účel sú mimoriadne vhodné skúsenosti z uplatňovania aktuálneho nariadenia a judikatúry Súdneho dvora Európskej únie.

3.3.1.1. Mení sa síce jeho rozsah pôsobnosti, ponecháva sa však aktuálne znenie súvisiace s mimosúdnymi písomnosťami. Naopak, pokiaľ ide o súdne písomnosti, nariadenie sa bude uplatňovať vo všetkých situáciách, v ktorých má adresát bydlisko v inom členskom štáte.

3.3.1.2. Tento nový režim, v rámci ktorého sa povinne upravujú všetky prípady doručovania písomností adresátom s bydliskom v inom členskom štáte, sa vzťahuje len na doručovanie písomností a oznámení o začatí konania. Pokiaľ ide o následné prípady doručovania súdnych písomností v priebehu súdneho konania, mimoriadna ochrana už nie je taká relevantná.

3.4. Komunikácia a výmena písomností medzi odosielajúcimi a prijímajúcimi orgánmi by sa mala vykonávať elektronicky prostredníctvom decentralizovaného informačného systému pozostávajúceho z vnútroštátnych informačných systémov prepojených bezpečnou a spoľahlivou komunikačnou infraštruktúrou, hoci možnosť používať alternatívne spôsoby komunikácie (tradičné) v prípade nepredvídateľných a výnimočných prerušení činností informačného systému naďalej existuje.

3.5. Stanovuje sa, že členské štáty musia poskytnúť pomoc pri zisťovaní miesta pobytu príjemcu v inom členskom štáte, pričom na tento účel sa stanovujú tri alternatívne možnosti:

— súdna pomoc prostredníctvom orgánov určených členskými štátmi;

— poskytovanie prístupu k verejným registrom bydliska prostredníctvom európskeho portálu elektronickej justície;

— poskytovanie podrobných informácií prostredníctvom európskeho portálu elektronickej justície o dostupných nástrojoch na vyhľadávanie osôb na ich územiach.

3.6. Od zahraničných účastníkov súdneho konania možno žiadať, aby vymenovali zástupcu na doručovanie písomností v súvislosti s konaním, ktoré sa ich týka, v členskom štáte konania.

3.7. Zlepšuje sa tým postup týkajúci sa práva adresáta odmietnuť prevzatie písomnosti, ak nie je vypracovaná v príslušnom jazyku alebo nie je do takéhoto jazyku preložená.

3.8. Týmto návrhom sa poskytovateľom poštových služieb ukladá povinnosť používať osobitnú návratku (potvrdenie o doručení) pri doručovaní písomností poštou podľa nariadenia. Taktiež sa zavádza minimálna norma týkajúca sa osôb, ktoré sa majú považovať za oprávnených „náhradných príjemcov“, ak poskytovateľ poštových služieb nemôže osobne odovzdať písomnosť adresátovi.

([4]) Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 (Ú. v. EÚ L 338, 23.12.2003, s. 1).
([5]) Nariadenie Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 (Ú. v. EÚ L 7, 10.1.2009, s. 1).

3.9. Návrhom sa zavádza elektronické doručovanie písomností ako dodatočný alternatívny spôsob doručovania podľa nariadenia.

3.10. Pre prípady neprítomnosti odporcu na konaní sa zavádzajú významné novinky:

a) konajúci súd bude musieť zaslať výstražnú správu o začatí konania alebo o rozsudku pre zmeškanie do dostupného používateľského konta odporcu;

b) stanovuje sa všeobecné obdobie dvoch rokov od vydania rozsudku pre zmeškanie na začatie mimoriadneho konania zameraného na odpustenie dôsledkov uplynutia odvolacej lehoty v súvislosti s napadnutím uznania alebo vykonávania daného rozsudku v inom členskom štáte.

4. **Všeobecné pripomienky**

4.1. Európsky hospodársky a sociálny výbor víta návrhy Komisie na úpravu nariadenia o vykonávaní dôkazov a nariadenia o doručovaní písomnosti, pretože prostredníctvom jednotných prostriedkov v príslušných oblastiach uplatňovania sa nimi uľahčuje integrácia justičných systémov v členských štátoch.

4.2. Oba návrhy prispievajú k zlepšeniu justičnej spolupráce v EÚ na základe zásady vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí (článok 81 ZFEÚ), k posilneniu priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (článok 3 ods. 2 a článok 67 ZFEÚ) a k vytvoreniu vnútorného trhu (článok 26 ZFEÚ).

4.3. Prijatie a uplatňovanie regulačného rámca, ktorý navrhuje Komisia, by malo vo všeobecnosti objektívne prispieť k odstráneniu rôznych neviditeľných prekážok, ktoré priamo ovplyvňujú život všetkých občanov – či už sú to štátni príslušníci členských štátov, alebo osoby s pobytom v EÚ – a obchodné styky podnikov, ktoré pôsobia v EÚ.

4.4. Ak sa má zaručiť prístup k spravodlivosti a spravodlivé súdne konanie, je nevyhnutné, aby sa ustanovenia oboch návrhov vzťahovali na súdne záležitosti s cezhraničnými dôsledkami a aby sa dostatočne odôvodnili.

4.5. Návrhy sú v súlade aj so stratégiou pre digitálny trh v oblasti elektronickej verejnej správy, najmä pokiaľ ide o potrebu prijatia opatrení na modernizáciu verejnej správy a dosiahnutie cezhraničnej interoperability, ktorá uľahčí interakciu s občanmi.

4.6. Návrhmi sa zvyšuje právna istota a pomôže sa tak vyhnúť oneskoreniam a neprimeraným nákladom pre občanov, podniky a verejnú správu a riešiť nedostatky v ochrane procesných práv účastníkov konania, keďže ich zámerom je zabrániť bezmocnosti v súlade s tzv. zásadou rovnosti zbraní.

4.7. Treba poukázať na to, že ustanovenie týkajúce sa delegovaných aktov na účely aktualizácie a úpravy prílohy v dvoch návrhoch Komisie nie je v súlade so stanoviskom EHSV ([6]) k tejto problematike, pretože v návrhu sa predpokladá časovo neobmedzené delegovanie právomoci aj napriek požiadavke na to, aby sa delegované akty prijímali len v časovo obmedzenom období.

4.8. Európsky hospodársky a sociálny výbor sa jednoznačne domnieva, že bez skutočného justičného priestoru nemôžu občania a spoločnosti naplno využívať slobody jednotného trhu.

5. **Všeobecné pripomienky k nariadeniu o vykonávaní dôkazov**

5.1. Zámerom zmeny nariadenia o vykonávaní dôkazov je rozšíriť elektronickú komunikáciu medzi dotknutými príslušnými orgánmi namiesto používania papiera, ktorého používanie je nákladnejšie a pomalšie, a podporiť používanie videokonferencií na vykonanie výsluchu v druhom členskom štáte bez toho, aby došlo k oslabeniu akýchkoľvek procesných práv účastníkov konania.

5.2. Hoci tento návrh predpokladá obozretné a účinné konanie dotknutých súdnych orgánov a jednoznačné dodržiavanie zásad právnej spolupráce a vzájomného uznávania, pričom vzájomné uznávanie sa uvádza výslovne s cieľom zabrániť zamietnutiu digitálnych dôkazov (odôvodnenie 4 a článok 18a návrhu), nijako neupravuje prípady zamietnutia zo strany dožiadaného súdu z dôvodu:

([6]) Ú. v. EÚ C 288, 31.8.2017, s. 29; Ú. v. EÚ C 345, 13.10.2017, s. 67.

— zbytočného omeškania,

— chýbajúceho odôvodnenia,

— nedostatočného odôvodnenia.

V týchto prípadoch v praxi nie je možný prístup k riadnemu súdnemu konaniu a malo by sa nájsť riešenie, ktorým by sa zabránilo ich vzniku.

5.2.1. Tieto okolnosti sú dôležité vzhľadom na aktuálny stav práva EÚ, keď už jednoduché odmietnutie súdu, ktorý je povinný položiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru Európskej únie vo veci, ktorú prejednáva, možno považovať za vážne porušenie povinností štátu vyplývajúcich z práva EÚ ([7]).

5.2.2. Existujú mnohé situácie, keď dožiadaný súd môže vážne poškodiť práva osôb podliehajúcich súdnej právomoci, ak nespolupracuje obozretne, najmä pri predbežnej ochrane, a opiera sa o výhradu štátnej zvrchovanosti, národnej bezpečnosti, verejného poriadku atď.(pozri článok 4 ods. 2 ZEÚ) alebo ak existujú rozdiely v dôsledku rôznych procesných postupov v členských štátoch.

5.2.3. Rozdielne procesné postupy sa vyskytujú napríklad počas sprístupňovania dôkazov pred súdnym konaním (*pre-trial discovery*), keď sa v článku 23 Haagskeho dohovoru z 18. marca 1970, ktorý sa týka vykonávania dôkazov v zahraničí v občianskych a obchodných záležitostiach, povoľuje, aby zmluvné štáty mohli použiť výhradu zvrchovanosti a zamietnuť tak dožiadania pochádzajúce z prípravného konania (po podaní žaloby, ale pred začatím konania).

5.2.4. Platné nariadenie (ES) č. 1206/2001 sa síce touto otázkou výslovne nezaoberá, vylučuje ju však z rozsahu pôsobnosti, ako to vyplýva z vyhlásenia Rady 54/01 zo 4. júla 2001 (dok. 10571/01, s. 1).

5.2.5. K zbytočným omeškaniam môže niekedy dôjsť v dôsledku nedostatočnej odbornej kvalifikácie dožiadaných orgánov alebo nesprávneho fungovania technologických infraštruktúr. S cieľom čo najviac zabrániť takýmto situáciám a odstrániť ich by sa v návrhu malo zaviesť ustanovenie vyžadujúce od členských štátov, aby zaručili digitálnu inováciu svojich súdnych orgánov a primeranosť technologických infraštruktúr.

5.3. Na druhej strane by sa určité ustanovenia návrhu mali skonkretizovať. V článku 1 ods. 4 sa napríklad uvádza reštriktívne vymedzenie pojmu „súd“, keď sa tento orgán definuje ako „akýkoľvek súdny orgán v členskom štáte, ktorý je príslušný na vykonávanie dôkazov podľa tohto nariadenia“.

5.3.1. Hoci by toto vymedzenie pojmu mohlo zahŕňať verejných činiteľov (napríklad notárov), sú z nej vylúčené rozhodcovské súdy súkromného charakteru, či už v oblasti rozhodcovského konania týkajúceho sa investícií, obchodu, spotreby, alebo iné rozhodcovské súdy riešiace iné otázky.

5.3.2. Neuznáva sa tak veľká dôležitosť rozhodcovských súdov v obchodných a hospodárskych činnostiach členských štátov a v tretích krajinách.

5.3.3. Práve v súvislosti s tretími krajinami môže dôjsť k situáciám vzniku prekážky začatej veci alebo k problémom v súvislosti s vykonávaním ich rozhodnutí dožiadanými orgánmi v členských štátoch (napríklad súdny príkaz zamedzujúci žalobe – *anti-suit injunction*), ktoré by mohli vyvolať právnu neistotu.

5.3.4. Táto obmedzujúca definícia „súdu“ je, samozrejme, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, ktorý zvyčajne odmieta označiť rozhodcovské orgány súkromného charakteru za „súdy“ ([8]).

5.3.5. Európsky hospodársky a sociálny výbor zastáva názor, že automatické uplatňovanie judikatúry Súdneho dvora Európskej únie v tejto oblasti by mohlo viesť k situácii, keď sa nebudú uznávať rozhodnutia rozhodcovských orgánov alebo keď dožiadaný súd nebude spolupracovať, čo v každom prípade môže ponechať dotknuté osoby bez obhajoby.

([7]) Pozri závery generálneho advokáta Watheleta vo veci C-416/17, Európska komisia/Francúzsko, body 95 – 103.

([8]) Napríklad tieto veci: vec 102/81, Nordsee (1982), body 10 – 13; vec C-126/97, Eco Swiss (1999), bod 34; vec C-125/04, Denuit a Cordier (2005), bod 13; vec C-536/13, Gazprom (2015), bod 36; vec C-284/16, Achmea (2018), body 45 – 49 atď.

5.3.6. Z tohto posúdenia však treba vylúčiť rozhodcovské doložky medzi investorom a štátom uvádzané v dvojstranných investičných zmluvách, pretože sú nezlučiteľné s právom EÚ a nemajú právny účinok, pokiaľ sú nezákonné v dôsledku prekrývania sa s pravidlami vnútorného trhu a diskriminácie investorov v EÚ podľa podmienok určených v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie v rozsudku vo veci Achmea ([9]).

5.4. V článku 17b sa uznáva, že diplomatickí pracovníci alebo konzulárni zástupcovia členského štátu môžu na území druhého členského štátu, v ktorom sú akreditovaní, vykonávať dôkazy bez toho, aby boli povinní zaslať predbežnú žiadosť. Táto právomoc sa obmedzuje na vykonanie výsluchu štátnych príslušníkov členského štátu, ktorý zastupujú, bez použitia donucujúcich prostriedkov v súvislosti s konaním, v ktorom je príslušný súd daného členského štátu.

5.5. Bolo by vhodné rozšíriť úlohy súdnej pomoci týchto úradníkov uvádzané v návrhu tak, aby boli primerané vzhľadom na aktuálnu realitu EÚ, najmä v rámci slobodného pohybu a pobytu štátnych príslušníkov členských štátov a v rámci slobody zakladať si podniky. V súlade s tým by sa mohlo rozšíriť vykonávanie dôkazov týmito úradníkmi aj na cudzincov bez toho, aby bolo nutné žiadať predbežné povolenie, alebo na samotných štátnych príslušníkov prijímajúceho štátu, ak to daný štát povolí.

5.6. Je veľmi dôležité – a s tým EHSV súhlasí – stanoviť povinnosť pomôcť odosielajúcemu členskému štátu pri hľadaní miesta pobytu osoby, ktorej má byť súdna alebo mimosúdna písomnosť doručená, v inom prijímajúcom členskom štáte, ak miesto pobytu nie je známe.

5.7. V kontexte predkladaného návrhu je zámerom programu EÚ v oblasti spravodlivosti na rok 2020 posilniť základné práva vrátane občianskych procesných práv.

5.8. V tejto súvislosti sa v opatreniach v návrhu zameraných na digitalizáciu zohľadňujú požiadavky na ochranu údajov a súkromia v systéme na elektronickú výmenu medzi dotknutými súdmi, ako napríklad vytvorenie skupiny vopred vymedzených používateľov systému (výlučne súdy a súdne orgány členských štátov).

5.9. Hoci sa však v budúcnosti znásobenie útokov na spomínané elektronické infraštruktúry – pričom toto riziko sa môže zvýšiť v dôsledku vzájomných prepojení medzi dotknutými informačnými systémami –, neuvádza sa tu žiadne ustanovenie o tom, ako sa vyrieši rozdelenie zodpovednosti v prípadoch, keď kybernetické útoky alebo zlyhania a narušenia informačného systému spôsobia šírenie citlivých údajov alebo zničenie dôkazných prvkov konania.

5.10. Môže tak dôjsť k vážnej ujme na právach osôb podliehajúcich súdnej právomoci bez toho, aby existoval určitý spôsob vyvodenia zodpovednosti voči osobám, ktoré túto situáciu spôsobili. Takisto sa môže stať, že samotné osoby podliehajúce súdnej právomoci by museli znášať túto ujmu, ak by osoby zodpovedné za túto situáciu odvolali na vyššiu moc.

6. **Všeobecné pripomienky k návrhu nariadenia o doručovaní písomností**

6.1. Európsky hospodársky a sociálny výbor sa domnieva, že návrh nariadenia o doručovaní písomností zlepší a urýchli súdne konania, pretože zjednoduší a urýchli mechanizmy spolupráce pri doručovaní písomností. Zlepší sa tak výkon spravodlivosti vo veciach s cezhraničnými dôsledkami, posilnia sa občianske procesné práva a zvýši sa vzájomná dôvera medzi súdnymi systémami členských štátov.

6.2. Zámerom tohto návrhu je odstrániť pomalosť a časté nedodržiavanie stanovených lehôt (k týmto situáciám dochádza, pretože písomnosti doručujú príslušné orgány), pričom sa tu určuje povinnosť doručovať písomnosti elektronickými prostriedkami. Rovnako sa ním posilňujú práva adresáta na obhajobu prostredníctvom rôznych osobitných zásahov príslušných orgánov vzhľadom na neistotu vyplývajúcu z neprijatia písomnosti alebo z prípadov rozsudkov pre zmeškanie.

6.3. Treba poukázať na široký rozsah subjektívneho a vecného uplatňovania tohto návrhu, pretože sa vzťahuje na všetky osoby, fyzické aj právnické, čo zahŕňa aj všetky obchodné subjekty, teda aj mikropodniky, pričom sa pripúšťajú len výnimky, ktoré sú výslovne stanovené (článok 1 ods. 1 a 3).

([9]) Rozsudok Achmea vo veci C-284/16 vydaný 6. marca 2018 (ECLI:EU:C:2018:158).

Mali by sa zosúladiť všetky jazykové verzie s cieľom jasne uviesť, že navrhované nariadenie sa vzťahuje nielen na písomnosť o začatí konania, ale aj na všetky súdne písomnosti v rámci procesu.

6.4. Európsky hospodársky a sociálny výbor súhlasí so stanovenými zárukami a zabezpečeniami na účely postupu v prípade „odmietnutia prevziať písomnosť“ zo strany adresáta a povinnosťou prijímajúceho orgánu informovať o tom. Na druhej strane je v záujme vyváženosti práv účastníkov konania potrebné, aby žalovaná osoba dôsledne poznala písomnosť, ktorá bola základom konania, a preto sa zdá byť vhodné, aby jazykový režim zahŕňal jazyk, ktorému adresát rozumie, alebo jeden z úradných jazykov používaných na mieste doručovania písomnosti.

6.5. Ako primerané sa zdá byť ustanovenie o doplnkových prostriedkoch doručovania písomností prostredníctvom pošty, doručovanie priamo prostredníctvom súdnych pracovníkov, úradníkov alebo iných zodpovedných osôb dožadovaného členského štátu a elektronickom doručovaní.

6.6. V každom prípade je dôležité zabezpečiť a zaručiť integritu a účel písomnosti, či už súdnej, alebo mimosúdnej.

V Bruseli 17. októbra 2018

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Luca JAHIER